

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
ST20, Stadsontwikkeling (ST20)
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon

Iris Leunissen
i.leunissen@nijmegen.nl
T 024 – 329 0629630129

Ons kenmerk

D240817128

Datum 1 oktober 2024
Onderwerp Voortgangsbrief implementatie
Omgevingswet september 2024

Geachte leden van de raad,

In onze brief van 12 december 2023 informeerden wij u over de voortgang van de invoering van de Omgevingswet. Inmiddels is de Omgevingswet ruim acht maanden van kracht, en willen we u op de hoogte brengen van enkele belangrijke ontwikkelingen en vervolgstappen die van invloed zijn op de gemeente Nijmegen.

In deze brief informeren wij u over de eerste wijziging van het omgevingsplan en de participatieaanpak bij het basis-omgevingsplan. Verder gaan wij in op de ‘bruidsschat’ en de verhuizing daarvan naar het permanente omgevingsplan.¹ Tot slot schetsen wij het proces voor de evaluatie van het bindend adviesrecht van uw gemeenteraad.

Eerste wijziging omgevingsplan

Sinds 1 januari 2024 heeft Nijmegen een tijdelijk omgevingsplan. Dit plan bevat de regels uit de oude bestemmingsplannen en bruidsschatregels die we van het Rijk hebben ontvangen. Gemeenten hebben tot 2032 de tijd om de regels uit het tijdelijke deel om te zetten naar één gebiedsdekkend omgevingsplan. Momenteel is de eerste wijziging van het omgevingsplan in voorbereiding. Deze wijziging betreft het thema ‘bodem’, zoals reeds aangekondigd in de [Nota van Uitgangspunten voor het omgevingsplan deel II](#). Daarin is afgesproken dat we kort na de inwerkingtreding van de Omgevingswet de regels voor bodem zouden aanpassen om enkele leemten in de regelgeving te verhelpen.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet gelden voor een aantal activiteiten en aspecten geen Rijksregels meer. De Omgevingswet hanteert het principe “decentraal, tenzij”. De Rijksregels die zijn overgedragen aan gemeenten, zijn opgenomen in de bruidsschat. Begin januari hebben we de bruidsschat technisch in beheer genomen, waarmee we de juiste startsituatie hebben gecreëerd voor een eerste wijziging van het omgevingsplan. Bij de inbeheername zijn geen inhoudelijke wijzigingen in de regels

¹ Onder de Omgevingswet verhuizen regels van het Rijk naar gemeenten en waterschappen. Het Rijk zorgt er met het Invoeringsbesluit voor dat de regels voor gemeenten automatisch in het tijdelijke deel van het omgevingsplan komen. Dit heet ook wel de ‘bruidsschat’.

aangebracht. In de Nota van Uitgangspunten deel II hebben we geconstateerd dat er voor het thema bodem regels ontbreken.

Met de beoogde (eerste) wijziging van het omgevingsplan willen we de regels voor activiteiten in de bodem herstellen en aanvullen, zodat de Nijmeegse beleidslijn van vóór de Omgevingswet behouden blijft. Een voorbeeld hiervan is het uitbreiden van de definitie van een bodemgevoelige locatie. De bruidsschat bevat alleen regels voor het bouwen van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie. Er zijn echter ook andere situaties waarin personen meer dan gebruikelijk rechtstreeks contact hebben met de bodem, zoals in speeltuinen, moestuinen en bij stadslandbouw. Om de gezondheid van onze inwoners te waarborgen, voegen we daarom regels toe.

Op korte termijn wordt een kennisgeving van het voornemen tot wijziging van het omgevingsplan gepubliceerd. In de artikelgewijze toelichting en motivering bij dit besluit wordt de beoogde wijziging verder toegelicht. Naar verwachting wordt het besluit in het voorjaar van 2025 ter besluitvorming aan u voorgelegd.

Participatieaanpak basis-omgevingsplan

Naast de regels voor het thema bodem wordt er hard gewerkt aan het basis-omgevingsplan en de bijbehorende participatieaanpak. Het basis-omgevingsplan bevat een set basisregels en vormt de contouren voor het permanente omgevingsplan van de gemeente Nijmegen. Vooralsnog geldt het plan straks alleen voor een kleine locatie in de Spiegelwaal, wat betekent dat de regels geen directe juridische consequenties hebben voor inwoners en bedrijven. Op termijn is het de bedoeling om deze basisregels stapsgewijs uit te rollen over de hele stad.

Het basis-omgevingsplan dient als vertrekpunt voor gebiedsgerichte of thematische wijzigingen van het omgevingsplan. Hoewel de wijziging van het omgevingsplan voor het thema bodem vooruitloopt op de publicatie van het basis-omgevingsplan, past deze wel binnen de structuur en opbouw ervan.

Participatievorm

Omdat het basis-omgevingsplan geen directe juridische gevolgen voor inwoners of bedrijven heeft, passen we de participatievorm hierop aan. Het omgevingsplan is een complex geheel van regels, locaties en annotaties (kenmerken). We richten ons daarom onder meer op professionals die werken *in* en *aan* de stad, zoals planologen, stedenbouwkundigen, architecten, bouwbedrijven en ontwikkelaars. Dit doen we enerzijds om inspiratie op te doen en anderzijds om deze professionals te informeren over de Nijmeegse aanpak. Daarnaast verzamelen we via workshops de perspectieven van geïnteresseerde inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Deze workshops zullen zich richten op het 'evenwichtig toedelen van functies aan locaties' (ETFAL), waarbij we waardevolle inzichten hopen te verkrijgen over het toedelen van functies en de kenmerken van specifieke gebieden (gebiedstypen).

Toekomstige participatie

Wanneer we het basis-omgevingsplan over de stad uitrollen, breiden we het participatieplan uit, bijvoorbeeld per (besluit)gebied, afhankelijk van de impact van de wijziging. De participatie zal dan interactiever zijn en meer gericht op de bewoners en gebruikers van het betreffende gebied. Dit is namelijk het moment waarop de basisregels juridische rechtskracht krijgen voor een of meerdere gebieden. In het [transitieplan 'Op weg naar één omgevingsplan'](#) is vastgelegd dat we de regels uit het tijdelijk omgevingsplan (zo veel mogelijk) beleidsneutraal omzetten naar het permanente omgevingsplan. Dit blijft een belangrijke kanttekening.

Verhuizing bruidsschat

De bruidsschat bestaat uit gedecentraliseerde Rijksregels die we nu als gemeente kunnen aanpassen. Wij zijn het bevoegd gezag voor deze regels. De regels in de bruidsschat zijn afkomstig uit het Activiteitenbesluit, het Bouwbesluit en het Besluit omgevingsrecht (Bor). Ze omvatten een breed scala aan onderwerpen, waaronder horeca, detailhandel, recreatie, lozingen, en emissies van geluid, geur en trillingen door bedrijven, evenals (vergunningvrij) bouwen.

We hebben een strategie ontwikkeld om de bruidsschat, zoals wij die van het Rijk hebben ontvangen, tijdens de transitiefase geleidelijk te integreren in het permanente omgevingsplan. Dit stelt ons in staat de overgang naar het permanente omgevingsplan soepel te laten verlopen.

Een deel van de bruidsschatregels is al geïntegreerd in het basis-omgevingsplan. De algemene toelichting bij het basis-omgevingsplan beschrijft hoe de regels in het basis-omgevingsplan zich verhouden tot de regels in de bruidsschat en op welke manier we deze gaan verhuizen. De bruidsschat bevat ook regels die we (voorlopig) nog niet zullen verhuizen. Dit heeft te maken met het feit dat het Rijk op dit moment een milieueffectrapport (MER) opstelt voor de bruidsschat. Het MER kan ertoe leiden dat het Rijk bepaalde onderwerpen uit de bruidsschat weer op Rijksniveau gaat regelen.

Bopa en evaluatie bindend adviesrecht

Omdat het wijzigen van het omgevingsplan technisch nog lastig is, faciliteren we nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zoveel mogelijk met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (Bopa). Dit is vastgelegd in het transitieplan 'Op weg naar één omgevingsplan'. Op dit moment zijn er twee Bopa's voor bindend advies aan u voorgelegd. Daarnaast zijn er circa acht Bopa's in voorbereiding, waarvoor u op een later tijdstip om een bindend advies zult worden gevraagd.

We hebben afgesproken de Lijst bindend advies na één jaar te evalueren. Gelet op het minimale aantal Bopa's dat aan u is voorgelegd, stellen wij voor de evaluatie aan het begin van het tweede kwartaal van 2025 te houden. Door opstartproblemen bij ODRN en de herinrichting van het interne werkproces, is het daadwerkelijke werken met Bopa's enkele maanden vertraagd. Momenteel wordt gewerkt conform het gewenste proces. Voor een goede evaluatie is een zekere ervaringstermijn van belang. Het opschuiven van de

evaluatie met enkele maanden biedt ons en u de mogelijkheid om het proces beter te beoordelen. Tevens geeft het u de ruimte om de Lijst bindend advies te herzien en suggesties voor aanpassing dan wel aanvulling te doen.

Daarnaast zijn er nog een aantal Bopa's in de pijplijn vanwege aanvullingsverzoeken. Hierdoor lijkt het aantal Bopa's lager dan het in werkelijkheid is.

Samenvattend:

- De eerste wijziging van het omgevingsplan, met betrekking tot het thema bodem, wordt binnenkort verwacht.
- Het participatietraject voor het basis-omgevingsplan wordt gestart; dit plan heeft voorlopig geen directe juridische gevolgen voor inwoners en bedrijven.
- We hebben een strategie ontwikkeld om de bruidsschat tijdens de transitiefase geleidelijk te integreren in het permanente omgevingsplan.
- De evaluatie van de Lijst bindend advies wordt voorgesteld uit te stellen tot het begin van het tweede kwartaal van 2025, vanwege de beperkte ervaring met Bopa's.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester